

คู่มือการปฏิบัติงาน
กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์การทุจริต
และประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำเที่ยง
อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

คำนำ

คู่มือแนวทางปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและพฤติมิชอบของสำนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีเครือข่าย ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรมบุคลากรทุกระดับ เป็นแนวทางการดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของสำนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง ทั้งนี้ การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตจำเป็นต้องมีขั้นตอนหรือกระบวนการ และแนวทางในการปฏิบัติงานที่ ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปด้วยความถูกต้อง ยุติธรรม ควบคู่กับการพัฒนา บำบัดทุกข์ บำบัดสุข ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความรวดเร็วและเกิดผล สัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

หัวหน้าสำนักปลัด
องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง

สารบัญ

หน้า

บทที่ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล	(๑)
๒. วัตถุประสงค์	(๑)
๓. ขอบเขต	(๑)

บทที่ ๒ ประเด็นเกี่ยวกับการร้องเรียน การทุจริต

๑. คำจำกัดความ	(๒)
๒. ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน	(๒)
๓. หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	(๒)

บทที่ ๓ แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน/ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓

บทที่ ๔ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	(๔)
๒. การรับและตรวจสอบข้อร้องทุกข์/ร้องเรียนฯ จากช่องทางต่าง ๆ	(๔)
๓. การบันทึกข้อร้องเรียน	(๔)
๔. การติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องทุกข์ / ร้องเรียน/ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	(๗)
๕. การรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บริหารทราบ	(๗)
๖. มาตรฐานงาน	(๗)

บทที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้เป็นกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๓๙ กำหนดว่า “ เมื่อส่วนราชการใดได้รับการติดต่อสอบถามเป็นหนังสือจากประชาชน หรือส่วนราชการด้วยกันเกี่ยวกับงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นที่จะต้องตอบค้ำมหรือแจ้งการดำเนินการให้ทราบภายใน ๑๕ วัน ”

แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดดวิสัยทัศน์มุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของประเทศไทย ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยกำหนดไว้ ๒ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และเป้าหมายที่ ๓ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ

สำหรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ “ ได้กำหนดเป้าหมาย ประเทศไทยปลอดภัยทุจริตและประพฤติมิชอบโดย การดำเนินการผ่านการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบ หล่อหลอมพุทธิกรรมคนทุกกลุ่มให้มีจิตสำนึกและพุทธิกรรม ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และพัฒนานวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงาน ภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และผลลัพธ์การทุจริตของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการ และกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริต เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมี ประสิทธิภาพ นำไปสู่ประเทศไทยปลอดภัยทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างแท้จริง ”

องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง จึงได้กำหนดทิศทางวางแผนการดำเนินงานการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ การส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการ โดยการจัดทำคู่มือ แนวทางปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและพฤติมิชอบ

๒. วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้อง หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถนำไปเป็นกรอบแนวทาง การดำเนินงานให้เกิดรูปธรรม ปฏิบัติงานตามมาตรฐาน กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตามขั้นตอน ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดธรรเบียบ หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ มีมาตรฐานเดียวกัน

(๓) เพื่อเผยแพร่ให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง ทราบกระบวนการ

(๔) เพื่อพิทักษ์สิทธิของประชาชนและผู้ร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

๓. ขอบเขต

- (๑) สอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ขอรับบริการถึงความประسังค์ของการขอรับบริการ
- (๒) ดำเนินการบันทึกข้อมูลของผู้ขอรับบริการ เพื่อกีบไว้เป็นฐานข้อมูลของผู้ขอรับบริการ
- (๓) แยกประเภทงานบริการตามความประสังค์ของผู้ขอรับบริการ เช่น ปรึกษา กฎหมายของอนุมัติ/อนุญาต ขอร้องเรียน/ร้องทุกข์/ร้องเรียนและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ อบต.น้ำเที่ยง/แจ้งเบาะแส

บทที่ ๒

ประเด็นเกี่ยวข้องกับการร้องเรียน การทุจริต

๑. คำจำกัดความ

ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการและประชาชนทั่วไป

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชนในชุมชน/ หมู่บ้านเขตพื้นที่รับผิดชอบ อบต. น้ำเที่ยง

การจัดการข้อร้องเรียน หมายถึง มีความหมายครอบคลุมถึงการจัดการในเรื่อง ข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ และประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ อบต. คลองสี่ ข้อเสนอแนะ/ ข้อคิดเห็น/ คำชี้แจง/ การสอบถามหรือร้องขอข้อมูล

ผู้ร้องเรียน หมายถึง ประชาชนทั่วไป / ผู้มีส่วนได้เสียที่มาติดต่อ องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง ผ่านช่องทางต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ ครอบคลุมการร้องเรียน / ร้องทุกข์/ ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ อบต. น้ำเที่ยง/ การให้ข้อเสนอแนะการให้ข้อคิดเห็น/ การชี้แจง/ การร้องขอข้อมูล

เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียนของหน่วยงาน

เจ้าหน้าที่ของ อบต. น้ำเที่ยง หมายถึง นายกอบต. รองนายกอบต. เลขาธุการนายกอบต. สมาชิก สภาอบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง

คำร้องทุกข์/ ร้องเรียน หมายถึง คำหรือข้อความที่ผู้ร้องเรียนกรอกตามแบบฟอร์มที่ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน หรือระบบการรับคำร้องเรียนเอง มีแหล่งที่สามารถตอบสนอง หรือมีรายละเอียดอย่างชัดเจน หรือมีนัยสำคัญที่เชื่อถือได้

ข้อร้องเรียน หมายถึง ข้อร้องเรียนทั่วไป เช่น เรื่องราวร้องทุกข์ทั่วไป ร้องเรียนและประพฤติมิชอบ ของเจ้าหน้าที่ อบต. น้ำเที่ยง ข้อคิดเห็น คำชี้แจง สอบถามหรือร้องขอข้อมูล การร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพและการให้บริการของหน่วยงาน

การดำเนินการเรื่องร้องเรียน หมายถึง เรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน ที่ได้รับผ่านช่องทางการร้องเรียน ต่างๆ มาเพื่อทราบ หรือพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาตามอำนาจหน้าที่

การจัดการเรื่องร้องเรียน หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการในการแก้ไขปัญหาตามเรื่องร้องเรียนที่ได้รับให้ได้รับการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือนร้อนจากการดำเนินงาน

๒. ช่องทางการรับข้อร้องเรียน

(๑) ร้องเรียนด้วยตนเอง ณ สำนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง

(๒) เว็บไซต์ องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง <https://www.namthiang.go.th/>

(๓) หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๖๙๑๒๖๖

(๔) เพชบุ๊ค “องค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง”

(๕) กล่องรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตในองค์กรบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง

(๖) ตู้ไปรษณีย์ หมู่ ๑๒ ตำบลน้ำเที่ยง อ. 美貌 คำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ๔๗๑๑๐

(๗) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_๐๖๔๙๐๕๐๔@dla.go.th

๓. หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๑) ชื่อ ที่อยู่ของผู้ร้องเรียน/ผู้แจ้งเบาะแส

(๒) วัน เดือน ปี ของหนังสือร้องเรียน/แจ้งเบาะแส

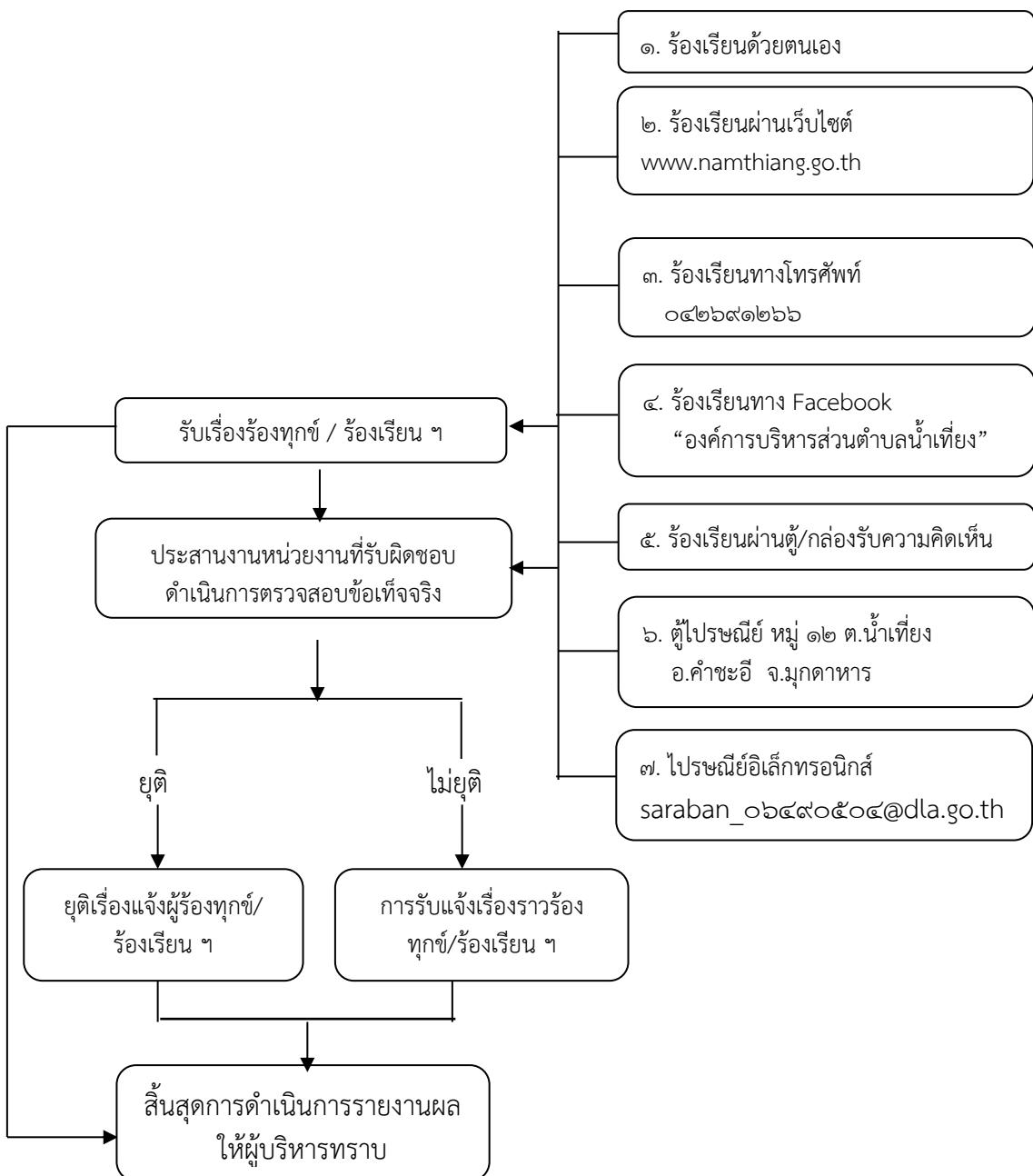
(๓) รายละเอียด ข้อเท็จจริง หรือพฤติกรรม ประกอบเรื่องร้องเรียน/เรื่องแจ้งเบาะแส ปรากฏอย่างชัดเจนว่ามีมูลข้อเท็จจริง หรือซึ่งทางการแจ้งเบาะแส เกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่/หน่วยงาน ชัดแจ้งเพียงพอที่จะสามารถดำเนินการสืบสวน/สอบสวนได้

(๔) ระบุพยานเอกสาร พยานวัตถุ และพยานบุคคล (ถ้ามี)

(๕) ใช้ถ้อยคำสุภาพหรือข้อความสุภาพ

บทที่ ๓

แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน/ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเที่ยง

บทที่ ๔

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- (๑) การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดการเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน/ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๒) เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบจากช่องทางการร้องเรียน
 - (๓) เจ้าหน้าที่นำหนังสือ/เรื่องแจ้งเบาะแสไปลงเลขรับหนังสือเสนอผู้บังคับบัญชาเห็นอีกขึ้นไปทราบและพิจารณา
 - (๔) ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ/หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในงานนั้นดำเนินการ
 - (๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์เนื้อหาเรื่องร้องเรียนและทำความเห็นเสนอ ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ความถูกต้อง ขอบเขตกฎหมายและมาตรฐานจริยธรรม
 - (๖) หากเรื่องร้องเรียนมีประสานหน่วยงานภายในหรือภายนอกเพื่อเป็นการรวบรวมข้อเท็จจริง เจ้าหน้าที่ต้องรับ ดำเนินการประสานโดยเร่งด่วน
 - (๗) เจ้าหน้าที่ดำเนินการไปตามข้อสั่งการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน และมีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการเบื้องต้น ให้ผู้ร้องทราบ (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ระบุเป็น ข้อบังคับ ข้อสั่งการแต่ละเรื่อง)
 - (๘) เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในงานนั้น จัดเก็บเรื่องเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ

๒. การรับและตรวจสอบข้อร้องทุกข์/ร้องเรียนฯ จากช่องทางต่าง ๆ

ดำเนินการรับและติดตาม ตรวจสอบข้อร้องทุกข์/ร้องเรียนฯ ที่เข้ามายังหน่วยงานจากช่องทางต่างๆ โดยมีข้อปฏิบัติตามที่กำหนด ดังนี้

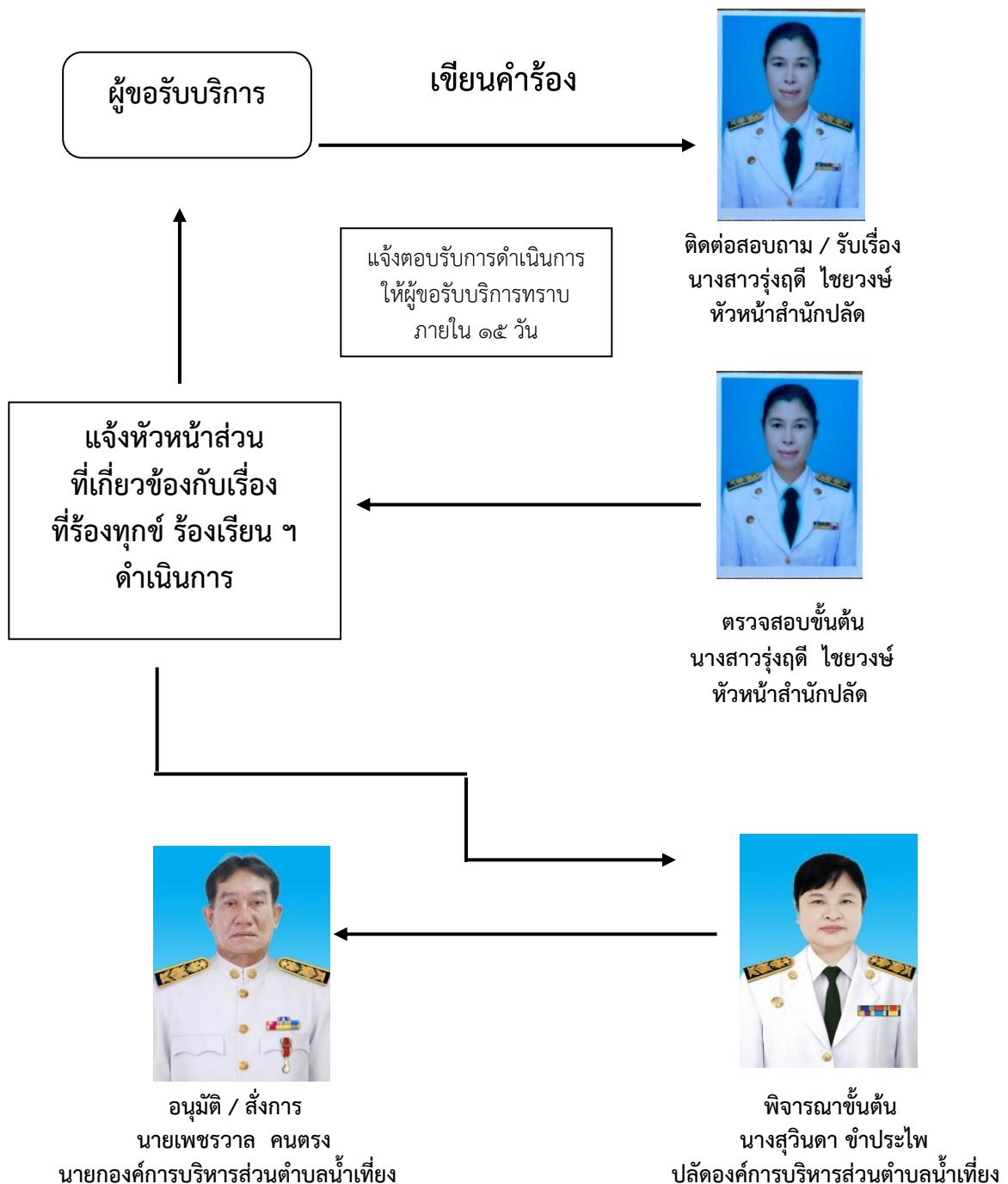
ช่องทาง	ความถี่ในการตรวจสอบช่องทาง	ระยะเวลาดำเนินการรับข้อร้องทุกข์/ร้องเรียน/ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ร้องเรียนด้วยตนเอง	ทุกครั้งที่มีการร้องเรียน	ภายใน ๑ วัน ทำการ
เว็บไซต์ องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองสี	ทุกวัน	ภายใน ๑ วัน ทำการ
หมายเลขโทรศัพท์	ทุกวัน	ภายใน ๑ วัน ทำการ
กล่องรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต	ทุกวัน	ภายใน ๑ วัน ทำการ
ตู้ไปรษณีย์	ทุกวัน	ภายใน ๑ วัน ทำการ
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	ทุกวัน	ภายใน ๑ วัน ทำการ

๓. การบันทึกข้อร้องเรียน

กรอกแบบฟอร์มบันทึกข้อร้องทุกข์ / ร้องเรียนฯ โดยมีรายละเอียด ชื่อ-สกุล ที่อยู่ หมายเลขอ公证ท์ติดต่อ ร้องทุกข์เรื่อง / ร้องเรียนฯ และสถานที่เกิดเหตุ

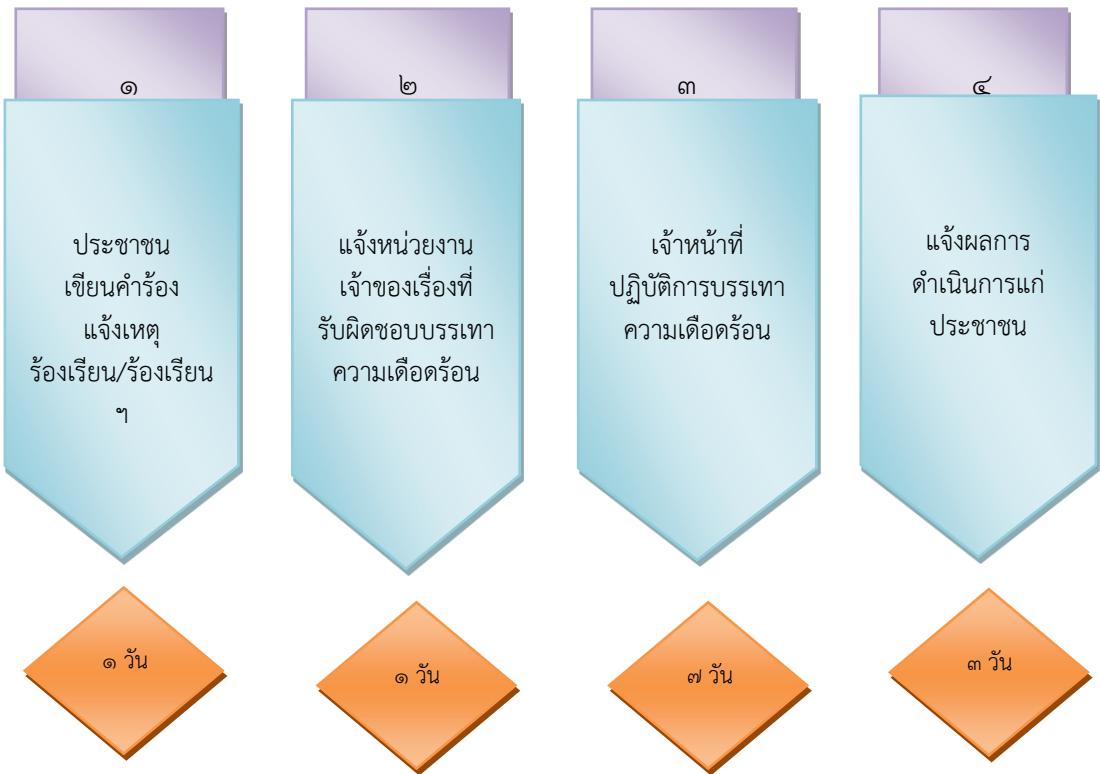
การรับแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์

การรับแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์ / ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติชอบของเจ้าหน้าที่ อบต.น้ำเตี้ยง

ขั้นตอนการรับแจ้ง

เรื่องราวร้องทุกข์ / ร้องเรียน / ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ
เจ้าหน้าที่ อปต.น้ำเที่ยง

รวมระยะเวลาให้บริการไม่เกิน ๑๕ วัน/ราย

๔. การติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องทุกษ์ / ร้องเรียน/ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ อบต.น้ำเที่ยง

ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินการตามลำดับบังคับบัญชา ให้ทราบภายใน ๕ วันทำการ และแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบภายใน ๑๕ วัน

๕. การรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บริหารทราบ

ให้รวบรวมรายงานสรุปข้อร้องเรียนหลังจากสิ้นปีงบประมาณ เพื่อนำมาวิเคราะห์การจัดการข้อร้องทุกษ์ / ร้องเรียนฯ ในภาพรวมของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาองค์กร ต่อไป

๖. มาตรฐานงาน

การดำเนินการแก้ไขข้อร้องทุกษ์ / ร้องเรียนฯ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด